

FUNERAL PER L'ETERN DESCANS DEL PAPA EMÈRIT BENET XVI

Catedral de Sant Pere de Vic // 7-1-23

1Pe 1,3-9 // Jn 21,15-19

És un deure de caritat i de gratitud que tots nosaltres celebrem aquesta missa funeral per l'etern descans del papa emèrit Benet XVI. Gratitude i caritat envers el qui va regir l'Església universal durant vuit anys (2005-2013). Sí, el nostre cor s'adreça agraït a Déu, font de tots els béns, pel do immens del Senyor a l'Església que ha estat Josep Ratzinger, l'infant i el jove, el seminarista i l'estudiant, el prevere i el professor de teologia, l'arquebisbe de Munic i el prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, col·laborant íntimament amb el gran sant Joan Pau II; i després, escollit com a successor de sant Pere, com a bisbe de Roma i pastor universal de l'Església. Al cap de vuit anys d'aquesta elecció, fent ús de la llibertat cristiana, va renunciar al papat, i es va retirar a pregar i sofrir per l'Església en el monestir *Mater Ecclesiae*, dins la Ciutat del Vaticà. I ho ha fet durant aquests deu darrers anys, fins a la seva mort.

És just i necessari que la nostra Església de Vic pregui per qui fou Pontífex de tota l'Església. Totalitat en què nosaltres som inclosos, naturalment. Perquè el ministeri petrí no és pas aliè a la nostra vida eclesial diocesana. La comunió amb el successor de Pere, el bisbe de Roma, és part essencial de la nostra identitat de cristians catòlics. Preguar, doncs, pel papa emèrit Benet XVI és un deure de caritat i de gratitud, que acomplim amb la nostra presència, celebrant aquesta eucaristia pel seu etern descans. No podem pas oblidar que la pregària pels difunts té com a missió principal demanar la rosada de la misericòrdia divina perquè arrosi l'ànima dels nostres germans, a fi de purificar-los de les restes de pecat que poguessin quedar en el seu cor, de manera que puguin gaudir de l'eternitat feliç, promesa als qui han cregut en el seu Fill, han posat en ell la seva esperança i l'han estimat. Us he de confessar, però, que, pregant davant les seves despulles mortals, posades davant l'altar de la Confessió de Sant Pere de Roma, em brollava del cor demanar més la misericòrdia de Déu per a mi i per a tota la nostra Església que no pas per a ell; més aviat m'encomanava a la seva intercessió. Certament, tan sols la misericòrdia infinita ens guareix contínuament, ens allibera i ens salva. Confiem, doncs, en la font inexhaurible de l'amor misericordiós del nostre Déu, el cor obert de Crist, que purificarà el cor de Benet XVI i ens acompanyarà en el nostre peregrinar per aquest món.

No és evidentment el moment de la celebració de la missa el més oportú per a fer lloances de la persona i de la vida del germà que ens ha deixat. La seva entrada en l'eternitat de Déu fa que les coses d'aquest món de pelegrins esdevinguin més i més petites; però també és veritat que les coses petites de cada dia són llavor d'eternitat. Ens juguem la vida eterna en la quotidianitat. Per això, vull fer esment d'alguns trets del seu recorregut vital a fi d'afermar la nostra esperança en la seva eternitat feliç i per la lliçó de vida que hi puguem aprendre.

Les seves paraules en la primera salutació als fidels després de l'elecció com a Pastor de l'Església universal són il·luminadores: «Després del gran papa Joan Pau II, els senyors cardenals m'han escollit a mi, un simple i humil treballador en la vinya del Senyor.» Ell confessava la seva consciència de ser un instrument insuficient; però al mateix temps confiava en la pregària dels germans i en la certesa que Maria sempre està a favor nostre.

Tot el seu ministeri petrí, en continuïtat amb la resta dels serveis eclesials anteriors, fou, amb paraules del sant pare Francesc, «un lliurament agraït de servei al Senyor i al seu poble, que neix d'haver acollit un do totalment gratuït [...]. És la condescendència de Déu i la seva proximitat, capaç de posar-se en les mans fràgils dels seus deixebles per tal d'alimentar el seu poble i dir amb ell: Preneu i mengeu, preneu i beveu, això és el meu cos, cos que és lliurat per vosaltres (cf. Lc 22, 19)» (Homilia en la missa exequial). En l'evangelí hem escoltat com Jesús diu a Simó Pere: «Si m'estimes, pastura els meus anyells.» El mateix Benet XVI en la missa d'inici del seu ministeri pontifici va dir: «Pasturar vol dir estimar, i estimar vol dir també estar disposat a sofrir. Estimar significa donar el veritable bé a les ovelles, l'aliment de la veritat de Déu, de la paraula de Déu; l'aliment de la seva presència.»

Solament vull subratllar un aspecte dels seu ministeri com a bisbe de Roma i, per tant, pastor de l'Església universal: el seu magisteri lluminós. Ens n'ha fet tant, de bé! Ens ha ensenyat, unint la profunditat i la senzillesa, la meravella de la fe cristiana, que no ha de témer mai la raó que el mateix Déu ens ha donat. De fet, el pontificat de Benet XVI ha representat el punt àlgid d'un profund diàleg amb la cultura moderna i postmoderna encetat en el concili Vaticà II. Ha mostrat que la fe, l'esperança i la caritat no són pas un verí per al desig humà, no són pas una fugida del treball per la justícia o per a la realització de les legítimes esperances intramundanes, ni tampoc, la fe, l'esperança i la caritat, no són una abdicació de la llum de la raó des de la qual s'ha de construir la ciutats dels homes. Al contrari: l'amor s'associa al desig de la persona i el duu més enllà, l'esperança dona alè a la nostra vida i fonamenta la nostra salvació definitiva, i la fe il·lumina plenament l'existència humana. Ha estat professor, essent sempre mestre. Ha ensenyat, fent de la seva existència un testimoniatge de la fe que predicava. A ell s'avenen perfectament aquelles paraules de sant Pau VI: «L'home contemporani escolta més de gust els qui donen testimoniatge que els qui ensenyen, o si escolten els qui ensenyen és perquè donen testimoniatge» (*Evangelii nuntiandi*, 41). El seu testimoniatge, amb la discreció i la humilitat, el silenci i la pregària, el sofriment i la malaltia, en els deu anys de papa emèrit, s'ha apreuat, encara més, si pot ser, davant de Déu i dels homes. Per tot això i molt més no podem deixar de donar gràcies a Déu pel do de Benet XVI per a l'Església i el món.

Acabo aquestes meves paraules manllevant les que va pronunciar el Sant Pare al final de l'homilia en la missa exequial: «És el poble fidel de Déu qui, reunit, acompanya i confia la vida de qui fou el seu pastor. Com les dones de l'evangelí en el sepulcre, som aquí amb el perfum de la gratitud i l'ungüent de l'esperança per demostrar-li, una vegada més, aquest amor que mai no es perd; volem fer-ho amb la mateixa unció, saviesa, delicadesa

i lliurament que ell va saber espargir al llarg dels anys. Volem dir junts: "Pare, a les vostres mans encomanem el seu esperit." Benet, fidel amic de l'Espòs, que el vostre goig sigui perfecte en escoltar definitivament i per sempre la seva veu.» Així sigui.